Dosarul №2a-150/2025 I instanță
Nr. PIGD 2-24080757-05-2a-28072025 judecător Brînza Andrei
judecătoria Cimișlia
sediul Central

D E C I Z I E

05 noiembrie 2025 mun. Comrat
Completul de judecată al Curții de Apel Sud sediul Comrat
în componența:
președintele completului, judecătorul Mironov Andrei
judecătorii Colev Grigori și Hudoba Valeri
grefierului Cebanova Natalia
cu participarea:
apelantei Lupaşcu Tatiana
în lipsa intimatei Cazacu Ala şi reprezentantul acesteia avocatul Găină Alexandru, legal citaţi,

examinând în ședință publică în ordine de apel, apelul declarat de pârâta Lupaşcu Tatiana împotriva hotărârii judecătoriei Cimișlia, sediul central din 15 noiembrie 2024, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de avocatul Găină Alexandru, în interesele reclamantei Cazacu Ala către Lupașcu Tatiana privind încasarea prejudiciului moral cauzat prin contravenție, încasarea prejudiciului moral cauzat prin calomnie și încasarea cheltuielilor de judecată,

audiind raportul judecătorului asupra pricinii, asupra esenței apelului și ascultând părțile prezente în proces,

a c o n s t a t a t:

1. ***În fapt.***

La 22.07.2024, avocatul Găină Alexandru a înaintat în instanța de judecată cerere în interesele reclamantului Cazacu Iurie către Lupașcu Tatiana privind încasarea prejudiciului moral cauzat prin contravenție, încasarea prejudiciului moral cauzat prin calomnie și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a invocat că, la 27.04.2024, ora 11.30, în timpul când se afla în gospodăria sa din or. Cimişlia, Cazacu Ala a fost acostată verbal și numită cu cuvinte urâte de către vecina Lupaşcu Tatiana. Pe faptul dat, în baza plângerii lui Cazacu Ala, în privința lui Lupaşcu Tatiana de către agentul constatator al IP Cimişlia a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție pentru comiterea contravențiilor prevăzute de art.354 Cod contravențional.

A mai menționat, că până în prezent pârâta Lupaşcu Tatiana nu şi-a cerut scuze pentru cele comise deși Cazacu Ala a așteptat o perioadă până a decis să depună acțiune în Instanța de judecată.

Indică, că după acest caz, ca consecință, reclamantei i-au rămas fobii. Noaptea nu poate dormi din cauza durerilor de cap, iar când iese pe stradă, are senzația că din nou putea nimeri într-un caz similar.

De asemenea, a mai invocat faptul, că reclamanta Cazacu Ala este în căsătorie cu Cazacu Iurie cu care are împreună la întreținere, educație și instruire doi copii minori. De către locuitorii orașului, colegii de serviciu, sunt stimați, având reputație de oameni gospodari, colegi disciplinați și onești, din care motiv, de rând cu reclamanta, acestor suferințe psihice sunt supuși și ceilalți membri familiei lor.

Consideră, că prin prejudiciu moral care i-a fost cauzat reclamantei Cazacu Ala se estimează în sumă de 5000 lei.

Solicită admiterea cererii, de încasat de la pârâta, Lupaşcu Tatiana, în beneficiul reclamantei, Cazacu Ala, prejudiciul moral cauzat prin contravenție în sumă de 5000(cinci mii) lei, de încasat de la pârâta Lupaşcu Tatiana, în beneficiul reclamantei Cazacu Ala cheltuielile de judecată compuse din taxa de stat și cheltuielile pentru asistență juridică. (f.d.6)

2. <u>Soluția instanței de fond:</u>

Prin hotărârea judecătoriei Cimișlia sediul central din 15 noiembrie 2024, s-a admis cererea de chemare în judecată înaintată de către avocatul Găină Alexandru, în interesele reclamantului Cazacu Iurie către Lupașcu Tatiana privind încasarea prejudiciului moral cauzat prin contravenție și încasarea cheltuielilor de judecată.

S-a încasat de la Lupașcu Tatiana în beneficiul reclamantei Cazacu Ala suma de **5000 lei,** cu titlu de prejudiciu moral cauza prin contravenție și cheltuielile de judecată, care includ: taxa de stat în sumă de **250 lei**; suma de **20 lei** pentru cheltuieli de multiplicare a înscrisurilor; suma de **5000 lei** pentru asistența juridică a avocatului, iar în total suma de **10270 lei (zece mii două sute șaptezeci lei).** (f.d. 44, 50-52)

3. <u>Solicitarea apelantului:</u>

Nefiind de acord cu hotărârea sus menționată, la data de 29 noiembrie 2024, pârâta Lupaşcu Tatiana a declarat apel nemotivat asupra hotărârii emise de judecătoria Cimișlia sediul central din 15 noiembrie 2024, iar la data de 23 mai 2025 a depus apelul motivat prin conținutul căruia a solicitat casarea hotărârii instanţei de fond, cu adoptarea unei noi hotărâri de respingere a acţiunii. (f.d.48, 74)

În motivarea apelului a indicat că, la 27 aprilie 2024 într-adevăr a avut loc un conflict inițiat de soții Cazacu Ala și Cazacu Iurie, conflict apărut din cauza careva motive mai mult inventate decât reale, ce țin de hotarele casei soților Cazacu, vecini cu Lupașcu Tatiana. Menționează că, nu existau anterior careva conflicte până la mutarea soților Cazacu în acea regiune, vecinii locuind în liniște și armonie. Chiar între părțile prezentului litigiu până la ziua aceia erau relații normale, Cazacu Ala și Cazacu Iurie chiar de mai multe ori stând la masa pârâtei Lupașcu Tatiana. De fapt Lupașcu Tatiana a fost provocată, fiind ea înjurată și amenințată de Cazacu Iurie și Cazacu Ala, iar în momentul când Lupașcu Tatiana a repetat în adresa lor injuria rostită de soții Cazacu, ultimii au apelat la poliție. Lupașcu Tatiana de asemenea a apelat la organele poliției, însă a fost neglijată, ori Cazacu Iurie, polițist la acel moment, a fost protejat de colegii săi de la IP Cimișlia.

Invocă că, solicitarea prejudiciilor morale este o practică extinsă în formularea de către reclamanți a cererilor în justiție împotriva contravenienților. Cu toate acestea, dovedirea existenței acestui prejudiciu a fost și rămâne o problemă controversată. Este de menționat, că prejudiciul moral se referă la o lezare adusă drepturilor extrapatrimoniale, neeconomice ale persoanei, provenind din atingerea adusă acelor valori sau atribuite ale individului care îi definesc personalitatea. La caz, motivarea reclamantului precum că are insomnii, fobii și frică nu a fost confirmată prin nici un mijloc de probă, fiind pur declarative.

Totodată menţionează că, Lupașcu Tatiana a fost trasă la răspundere

contravențională pentru comiterea contravenției prevăzute de art. 354 CC, huliganismul nu prea grav, cu calificarea în urma unei neînțelegeri s-a exprimat cu cuvinte necenzurate în locul public jignind onoarea cetățenilor". Potrivit procesului în cauză, Lupașcu nu a înjurat-o pe Cazacu Ala, ci s-a exprimat cu cuvinte necenzurate în public, inclusiv în prezența lui Alei Cazacu. Astfel, Cazacu Ala nu are calitatea de victimă a contravenției, în cazurile de huliganism în genere nu pot exista victime, obiectul generic al huliganismului fiind altul, ci maximum, martor ocular al contravenției, fapt care rezultă iarăși din procesul verbal cu privire la contravenție anexat de reclamantă. Astfel, din sensul pretențiilor înaintate, reclamantei i-a fost cauzat un prejudiciu moral prin simpla faptă că a auzit injurii, fapt care, bănuieşte apelanta, cu orice persoană se întâmplă destul de des, însă nu asupra fiecărei persoane un simplu auz a injuriei are un impact moral atât de grav, apreciat la 5000 lei.

Totodată atrage atenția instanței asupra personalității pârâtei, care la moment nu lucrează, neavând surse de existență. La locul de trai se caracterizează pozitiv, neavând careva plângeri în adresa sa, antecedente penale sau contravenționale, în afară de cazul cu pricina. Suma de 10270 lei pe care a fost obligată să o achite părții reclamante este o povară extrem de mare și o sarcină irealizabilă pentru Lupașcu Tatiana.

Indică că, conform jurisprudenței CEDO, reparația echitabilă a prejudiciului moral are un caracter reparator limitat, având scopul restituirii valorilor materiale și morale reclamanților (cauza Selcuk et Asker vs Turcia, CEDO 24.04.1998). În acest sens Curtea în jurisprudența sa a menționat că simpla constatare a dreptului încălcat este însăși reparația echitabilă a prejudiciului moral.

Făcând trimitere la prevederile art. 1423 Cod civil, consideră că probele prezentate de reclamant nu permit a stabili dacă a fost cauzat sau nu un prejudiciu moral în urma săvârșirii unui delict.

La data de 28 iulie 2025 cauza a parvenit pentru examinare la Curtea de Apel Sud sediul Comrat. (f.d.94)

4. <u>Termenul legal de declarare a apelului.</u>

În conformitate cu prevederile art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă, *termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunţării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel*.

În acest context, având în vedere că dispozitivul hotărârii judecătoriei Cimişlia sediul central a fost pronunțat la data de 15 noiembrie 2024, iar cererea de

apel (nemotivată) a fost depusă la data de 29 noiembrie 2024, astfel, Completul de judecată constată că apelul a fost declarat în termenul legal.

5. <u>Argumentele părţilor în şedinţa instanţei de apel.</u>

În şedinţa de judecată a instanței de apel, apelanta Lupaşcu Tatiana, a susţinut cererea de apel pe motivele invocate în aceasta şi a solicitat admiterea apelului.

În şedinţa de judecată a instanţei de apel, intimata Cazacu Ala şi avocatul acesteia Găină Alexandru, fiind legal citaţi despre data, ora și locul examinării cauzei în ședința de judecată nu s-au prezentat.

Potrivit prevederilor art. 379 alin. (2) Cod de procedură civilă, *neprezentarea în şedinţa de judecată a apelantului sau a intimatului, a reprezentanţilor acestora, precum şi a unui alt participant la proces, citaţi legal despre locul, data şi ora şedinţei, nu împiedică judecarea apelului*.

Astfel, Completul de judecată a considerat necesar de a examina cauza în lipsa părţilor legal citate.

6. <u>Aprecierea instanței:</u>

Analizând legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate, prin prisma argumentelor invocate de apelantă în cererea de apel, a materialelor din dosar, Completul de judecată concluzionează că apelul declarat de către pârâta Lupaşcu Tatiana, urmează a fi respins, cu menținerea hotărârii Judecătoriei Cimișlia sediul central din 15 noiembrie 2024.

Potrivit prevederilor art. 385 lit. a) Cod de procedură civilă, *instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul şi să menţină hotărârea primei instanţe*.

În conformitate cu prevederile art.25 alin.(1) Cod de procedură civilă, *instanţa trebuie să cerceteze direct şi nemijlocit probele, să asculte explicaţiile părţilor şi intervenienţilor, depoziţiile martorilor, concluziile expertului, consultaţiile şi explicaţiile specialistului, să ia cunoştinţă de înscrisuri, să cerceteze probele materiale, să audieze înregistrările audio şi să vizioneze înregistrările video, să emită hotărârea numai în temeiul circumstanţelor constatate şi al probelor cercetate şi verificate în şedinţă de judecată.*

Potrivit art. 117 alin.(1) și (2) Cod de procedură civilă, *probe în cauze civile sânt elementele de fapt, dobândite în modul prevăzut de lege, care servesc la constatarea circumstanţelor ce justifică pretenţiile şi obiecţiile părţilor, precum şi altor circumstanţe importante pentru justa soluţionare a cauzei. În calitate de*

probe în cauze civile se admit elementele de fapt constatate din explicaţiile părţilor şi ale altor persoane interesate în soluţionarea cauzei, din depoziţiile martorilor, din înscrisuri, probe materiale, înregistrări audio-video, din concluziile experţilor.

Conform art.118 alin.(1) și (3) Cod de procedură civilă, *fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea justă a cauzei sânt determinate definitiv de instanţa judecătorească pornind de la pretenţiile şi obiecţiile părţilor şi ale altor participanţi la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate.*

Conform prevederilor art.130 alin.(1) Cod de procedură civilă, *instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.*

În temeiul art.240 alin.(1) Cod de procedură civilă, *la deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării cauzei şi admisibilitatea acţiunii*.

Conform art. 373 alin. (1), (2) și (5) Cod de procedură Civilă, *instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă. În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces. Instanţa de apel este obligată să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel.*

Astfel, Completul de judecată reţine că sarcina instanţei de apel derivă reieşind din dispoziţiile art. 373 Cod de procedură civilă, în condiţiile în care instanţa de fond a soluţionat fondul cauzei, cu expunerea argumentelor în vederea admiterii sau respingerii acţiunii în raport cu concluziile reţinute de către aceasta.

Completul de judecată consideră legală și corectă soluția instanței de fond cu privire la admiterea parţială a acțiunii depuse de către avocatul Găină Alexandru în interesele reclamantei Cazacu Ala către Lupaşcu Tatiana, cu privire la încasarea

prejudiciului moral cauzat prin contravenție, prejudiciul moral cauzat prin calomnie şi încasarea cheltuielilor de judecată.

Din materialul probator rezultă că, la 22.07.2024, avocatul Găină Alexandru a înaintat în instanța de judecată cerere în interesele reclamantei Cazacu Ala către Lupașcu Tatiana privind încasarea prejudiciului moral cauzat prin contravenție, încasarea prejudiciului moral cauzat prin calomnie și încasarea cheltuielilor de judecată.

Solicită reclamanta încasarea de la pârâta, Lupaşcu Tatiana, în beneficiul reclamantei Cazacu Ala Iurie, prejudiciul moral cauzat prin contravenție în sumă de 5000 (cinci mii) lei, de încasat de la pârâta Lupaşcu Tatiana, în beneficiul reclamantei Cazacu Ala cheltuielile de judecată compuse din taxa de stat și plata pentru asistență juridică.

Prin hotărârea judecătoriei Cimișlia sediul central din ***15 noiembrie 2024***, s-a admis cererea de chemare în judecată înaintată de către avocatul Găină Alexandru, în interesele reclamantului Cazacu Iurie către Lupașcu Tatiana privind încasarea prejudiciului moral cauzat prin contravenție și încasarea cheltuielilor de judecată.

S-a încasat de la Lupașcu Tatiana în beneficiul reclamantei Cazacu Ala suma de **5000 lei,** cu titlu de prejudiciu moral cauza prin contravenție și cheltuielile de judecată, care includ: taxa de stat în sumă de **250 lei**; suma de **20 lei** pentru cheltuieli de multiplicare a înscrisurilor; suma de **5000 lei** pentru asistența juridică a avocatului, iar în total suma de **10270 lei (zece mii două sute șaptezeci lei).**

Nefiind de acord cu hotărârea sus menționată, la data de 29 noiembrie 2024, pârâta Lupaşcu Tatiana a declarat apel nemotivat asupra hotărârii emise de judecătoria Cimișlia sediul central din 15 noiembrie 2024, iar la data de 23 mai 2025 a depus apelul motivat prin conținutul căruia a solicitat casarea hotărârii instanţei de fond, cu adoptarea unei noi hotărâri de respingere a acţiunii.

La caz sunt relevante prevederile art. 776 Cod civil, potrivit căruia, *obligaţiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) şi din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condiţiile legii*.

Potrivit prevederilor art.1998 al. (1) Cod civil, *Cel care acţionează faţă de altul în mod ilicit, cu vinovăţie este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, şi prejudiciul moral cauzat prin acţiune sau omisiune.*

În corespundere cu prevederile art.45 alin.(1) Cod contravențional, *persoana al cărei drept sau interes legitim a fost lezat prin contravenţie îl poate*

apăra prin acţiune civilă depusă conform legislaţiei procedurale civile. Această persoană are în special dreptul la repararea prejudiciului patrimonial şi a celui nepatrimonial cauzate prin contravenţie. Prezentul alineat se aplică în egală măsură şi în cazul în care, în sensul art.30 alin.(11), se consideră că făptuitorul nu a fost supus răspunderii contravenţionale.

În senul celor descrise, instanţa de apel, constată că potrivit deciziei asupra cauzei contravenţionale seria şi nr. D01168234 din 29.04.2024 pârâta Lupaşcu Tatiana a fost sancţionată contravenţional în baza art. 354 alin. (1) Cod contravenţional, fiind descrisă fapta că „*cet. Lupaşcu Tatiana la dat de 27.04.2024 ora 11:30 aflându-se în or. Cimişlia ***** *****, a acostat-o jignitor şi a numit-o public cu diferite cuvinte pe cet. Cazacu Ala, în stradă prin care fapt a tulburat liniştea publică*". (f.d.20)

Astfel, rezultă că acţiunile pârâtei Lupaşcu Tatiana de huliganism nu prea grav (*art. 354 Cod contravenţional*) erau îndreptate anume în privinţa reclamantei Cazacu Ala, prin numirea acesteia cu cuvinte jignitoare, ceea ce combate argumentul apelantei/pârâtei Lupaşcu Tatiana în cererea de apel că „*Cazacu Ala nu are calitatea de victimă a contravenției, în cazurile de huliganism în genere nu pot exista victime, obiectul generic al huliganismului fiind altul, ci maximum, martor ocular al contravenției*".

Deasemenea, din declaraţiile lui Lupaşcu Tatiana descrise în procesul verbal de audiere a persoanei bănuite în comiterea contravenţiei din 29.04.2024 (f.d.19), ultima recunoaşte că ca urmare a unui conflict cu Cazacu Ala s-a exprimat în stradă cu cuvinte înjurioase și urâte, însă susţine că acele cuvinte nui erau adresate lui Cazacu Ala.

Deşi apelanta face referire în cererea de apel la faptul că „*din sensul pretenţiilor înaintate, reclamantei i-a fost cauzat un prejudiciu moral prin simpla faptă că a auzit injurii, fapt care, bănuieşte apelanta, cu orice persoană se întâmplă destul de des, însă nu asupra fiecărei persoane un simplu auz a injuriei are un impact moral atât de grav, apreciat la 5000 lei*", aceste alegaţii nu pot fi reţinute ca temeinice, or din decizia de sancţionare contravenţională rezultă cu certitudine că cuvintele înjurioase au fost adresate anume în privinţa reclamantei Cazacu Ala, și din declaraţiile pârâtei date organului de constatare din 29.04.2024, ultima a recunoscut că aflându-se în stradă, ca urmare a conflictului cu Cazacu Ala, a vorbit cu cuvinte înjurioase.

Referitor la cuantumul prejudiciului moral dispus de instanţa de fond spre încasare în sumă de 5000 lei, completul de judecată al instanţei de apel îl găseşte ca fondat, real şi necesar în acoperirea atât a prejudiciului moral suferit de partea reclamantă cât şi ca o pedeapsă echilibrată părţii pârâte pentru acţiunile sale ilicite faţă de partea reclamantă.

Cât priveşte alegaţiile apelantei că această sumă este una enormă pentru veniturile şi economiile sale, instanţa de apel le găseşte declarative, or apelanta nu a prezentat careva probe pertinente în vederea prezentării situaţiei sale financiare reale, fiind doar declaraţii.

În lumina celor expuse, Completul de judecată conchide că soluția instanței de fond corespunde rigorilor legale, apelanta nu a probat temeinicia afirmațiilor sale, argumentele apelului fiind neîntemeiate iar, instanța de fond a stabilit toate circumstanțele speței și a apreciat just probele administrate, aplicând corect normele de drept ce guvernează spețа. Corespunzător, instanța de apel nu a depistat temeiuri de casare a hotărârii primei instanțe.

Colegiul judiciar menționează că, în cadrul Hotărârii CEDO Van de Hurk vs. Țările de Jos din 19.04.1994, înalta Curte a statuat că motivarea hotărârii nu atestă obligația instanței de a da fiecărui argument un răspuns detaliat.

În așa împrejurări, Completul reiterează că, concluziile primei instanţe sunt întemeiate şi legale, în concordanță cu prevederile art.239 Cod de procedură civilă, hotărârea urmează a fi menținută cu respingerea cererii de apel, ca fiind neîntemeiată.

În baza celor expuse și conducându-se de prevederile art. 385 lit. a), art. art. 389, 390, 394, 434 Cod de procedură civilă al RM, Completul de judecată,

D E C I D E:

Se respinge apelul declarat de pârâta Lupaşcu Tatiana.

Se menţine hotărârea judecătoriei Cimișlia, sediul central din 15 noiembrie 2024, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de avocatul Găină Alexandru, în interesele reclamantei Cazacu Ala către Lupașcu Tatiana privind încasarea prejudiciului moral cauzat prin contravenție, încasarea prejudiciului moral cauzat prin calomnie și încasarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este definitivă și executorie din momentul pronunțării, însă cu drept de recurs la Curtea Supremă de Justiție a RM în termen de 2 luni din momentul comunicării deciziei integrale.

Preşedinte de şedinţă, judecător:	Judecător:	Judecător:
Mironov Andrei	Colev Grigori	Hudoba Valeri